

۹۹۵۰/۶۳۲/۱۵۰۹۷۷

شماره :

۱۳۹۵/۹/۱۳

تاریخ :

دارد

پیوست :

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

نماینده‌گی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور - مشهد

بسمه تعالی

معاون محترم امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار خراسان رضوی

موضوع: ارسال خبرنامه اقتصادی آبانماه تاجیکستان

با سلام

احتراما به پیوست خبرنامه اقتصادی آبانماه تاجیکستان واصله از سفارت جمهوری اسلامی ایران در دوشنبه جهت بهره برداری لازم ایفاد می گردد.

غلامعباس ارباب خالص
مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان خراسان رضوی

سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

اداره کل راه آهن خراسان رضوی

سازمان میراث فرهنگی - صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی

سازمان نظام مهندسی و ساختمان خراسان رضوی

اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی

سازمان جذب و حمایت از سرمایه گذاری خارجی خراسان رضوی

جهت بهره برداری

اداره کل مشترک المنافع و قفقاز

سفارت جمهوری اسلامی ایران - دوشنبه
بازگشت به نامه شماره ۴۷۵۴۲۰ آن سفارت جهت آگاهی

باسمه تعالی

خبرنامه اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی ایران - دوشنبه

شماره هشتم سال 1395

فهرست: صفحه

- 2 - جذب 444 میلیون دلار سرمایه خارجی
- 2 - از سرگرفته شدن حرکت قطارها بین تاجیکستان و ازبکستان
- 3 - آمادگی بانک جهانی برای ارتقای همکاریها با تاجیکستان در بخش گردشگری
- 4 - از سرگیری پروازها میان تاجیکستان و ازبکستان
- 4 - آغاز رسمی ساخت سد راغون
- 7 - برگزاری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی

جذب 444 میلیون دلار سرمایه خارجی

وزارت دارایی تاجیکستان از تصمیم این کشور برای جذب 444 میلیون دلار سرمایه خارجی به منظور اجرای طرحهای انرژی، حمل و نقل، کشاورزی و آموزشی در این کشور خبر داد. به نقل از سایت وزارت دارایی تاجیکستان، این میزان سرمایه خارجی در سال 2017 با هماهنگی نهادهای مالی بین المللی به صورت بلاعوض جذب خواهد شد. هم اکنون 58 طرح با 167 میلیون دلار هزینه از محل کمکهای مالی خارجی در تاجیکستان در حال اجراست.

به گفته مقامات وزارت دارایی تاجیکستان، بانک جهانی، بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه آسیا، ایسکیم بانک چین، بانک توسعه و بازسازی اروپا و نهادهای مالی برخی از کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس از عمده ترین سرمایه گذاران خارجی در طرحهای زیربنایی این کشور هستند. اما در این میان، بیشترین سهم اعطای وام و اعتبارات مالی به تاجیکستان مربوط به ایسکیم بانک چین و بانک توسعه آسیاست.

وزیر دارایی تاجیکستان پیش از این نیز اعلام کرده بود که بدهی خارجی این کشور به بالاترین رقم یعنی دو میلیارد و 276 میلیون دلار رسیده که برابر با 35.9 درصد از تولید ناخالص ملی این کشور است.

ملاحظه:

- بدهی خارجی تاجیکستان در سال 2015، دو میلیون دلار بود که از این مقدار حدود یک میلیون دلار آن بدهی به کشور چین بوده است. این در حالی است که در سال 2014، تاجیکستان معادل دو میلیون صد هزار دلار بدهی خارجی داشته است.

سایت پارس تودی 29 آبان 95

از سر گرفته شدن حرکت قطارها بین تاجیکستان و ازبکستان

یک منبع روسی اعلام کرد حرکت قطارها در دو قطعه راه آهن بین دو کشور همسایه تاجیکستان و ازبکستان از سر گرفته می شود. سایت روسی زبان uzmetronom با درج مطلبی درباره روابط ازبکستان و تاجیکستان نوشت: طرف ازبکستان بر اساس حسن همجواری برنامه بازسازی قطعه تخریب شده راه آهن غلبه - اموزنگ بین این کشور و تاجیکستان را آغاز خواهد

کرد. این قطعه راه آهن در سال 2011 با تصمیم دولت اسلام کریماف رییس جمهور وقت ازبکستان و به منظور شدت بخشیدن به فشار بر تاجیکستان، تخریب شده بود. منبع یاد شده همچنین اعلام کرد احتمال دارد به زودی حرکت قطارهای باری از مسیری که مرکز ازبکستان را از طریق تاجیکستان به وادی فرغانه پیوند می دهد، از سر گرفته شود. این مسیر خط آهن نیز اواخر دوران ریاست جمهوری اسلام کریماف با تصمیم تاشکند بسته شده بود.

ملاحظه:

- تاجیکستان 950 کیلومتر خط راه آهن دارد که بخاطر تخریب دو خط راه آهن توسط ازبکستان عملاً 450 کیلومتر از این خط راه آهن بلااستفاده مانده است.

سایت پارس تودی آبان 95

آمادگی بانک جهانی برای ارتقای همکاریها با تاجیکستان در بخش گردشگری

به نقل از سایت کمیته جوانان، ورزش و گردشگری جمهوری تاجیکستان، صافیه ژوکاوا نماینده بانک جهانی در دیدار با رضا نظرزاده معاون کمیته مذکور گفت: این نهاد مالی بین المللی آماده ارتقای همکاریها با تاجیکستان در بخش گردشگری است.

رضا نظرزاده هم در این دیدار با اشاره به همکاری های خوب بانک جهانی با تاجیکستان، گسترش این همکاری ها را در بخشهای معرفی ظرفیت های گردشگری ، آماده سازی زیرساخت های مناسب و خدمات رسانی خواستار شد. دو طرف در این نشست ظرفیت های گردشگری تاجیکستان را نیز بررسی کردند.

طبق گزارش کمیته جوانان، ورزش و گردشگری تاجیکستان در شش ماه نخست امسال، 210 هزار گردشگر خارجی به تاجیکستان سفر کرده اند که سفر آنها 82 میلیون دلار برای اقتصاد این کشور درآمد داشته است.

این در حالی است که در مدت مشابه سال قبل، 147 هزار گردشگر خارجی برای آشنایی با جاذبه های دیدنی تاجیکستان به این کشور سفر کرده بودند.

ملاحظات:

- در سال 2015، بین هشت تا ده هزار ایرانی به تاجیکستان سفر کردند.

- مسئولین تاجیکی اعلام کرده اند که طبیعت گردی (اکوتوریسم)، کوه نوردی و دیگر شکل های گردشگری در کشورشان در حال رشد است.
- طبیعت کوهستانی تاجیکستان در جذب گردشگر خارجی از ظرفیت های زیادی برخوردار است، اما مشکل اصلی در این زمینه، کمبود زیرساختها و امکانات تفریحی و نبود پروازهای مستقیم با کشورهای اروپایی است.

سایت پارس تودی 29 آبان 95

از سرگیری پرواز ها میان تاجیکستان و ازبکستان

مقامات تاجیکستان اعلام داشته اند که در حال حاضر طرح توافق نامه پرواز ها میان تاجیکستان و هفت کشور دیگر را تهیه کردند، تا زمینه حقوقی برای پرواز با این کشور ها فراهم شود. آقای شیر علی گنجل زاده وزیر حمل نقل تاجیکستان روز 2 نوامبر سال جاری به خبرنگاران گفت یکی از این هفت کشور، ازبکستان کشور همسایه می باشد.

پرواز ها میان ازبکستان و تاجیکستان، از جمله در مسیر تاشکند -دوشنبه در سال 1992 در پی شروع جنگ شهروندی در تاجیکستان متوقف شده بودند.

ملاحظات:

- ازبکستان در سال 1999، در پی حمله مبارزان حرکت اسلامی این کشور به استان سورخندریا مرزهای خود با تاجیکستان را مین گذاری کرد.
 - در حال حاضر مردم تاجیکستان برای سفر به ازبکستان باید روادید بگیرند.
- خبرگزاری تاجیکستان تایمز مورخ 12 آبان 95

آغاز رسمی ساخت سد راغون

مجرای رودخانه وخش در هشتم آبان سالجاری طی مراسمی با حضور آقای رحمان رئیس جمهور تاجیکستان، مسئولین دولتی، نمایندگان مجالس و سفیران کشورهای خارجی، منحرف شد و با همین تغییر مسیر آب، احداث سد و نیروگاه برقابی راغون در تاجیکستان رسماً آغاز شد.

رئیس جمهور در این مراسم گفت مردم تاجیک در طول زمان های گذشته با همسایه های خود با

حسن تفاهم و در فضایی از صلح و دوستی و همکاری زندگی کرده اند و اکنون با مسئولیت تمام اعلام می‌کنم، که ما با ادامه این سنت نیک نیاکان، به همسایه‌های خود در تامین آب توجه خواهیم داشت. وی افزود با احداث این سد امکان آبیاری زمینهای کشاورزی برای کشورهای پایان آب نیز وجود دارد و مشکلی برای آنها ایجاد نمی‌کند.

کارشناسان تاجیکی معتقدند احداث سد راغون با هدف دستیابی این کشور به استقلال کامل انرژی، آغاز شده است. به گفته آنها این سد خدمت بزرگی در تامین زندگی اقتصادی نسلهای امروز و آینده این کشور خواهد بود. با بهره‌برداری از این نیروگاه امکان تاسیس دهها کارخانه کوچک و بزرگ صنعتی ایجاد می‌شود و هزاران فرصت شغلی نیز فراهم خواهد شد.

مسئولین تاجیکی اعلام کرده اند تشخیص کارشناسان بانک جهانی و دانشمندان و کارشناسان مشهور جهانی در مورد کارشناسی بودن این سد نیز موید کارشناسی و استاندارد بودن این سد می‌باشد. تاجیکستان برای اثبات آن که طرح نیروگاه راغون برای محیط زیست ضرر ندارد و برای کشورهای منطقه نیز منفعت دارد، در سال 2007 از بانک جهانی، خواستار بررسی و اظهار نظر علمی و بین‌المللی در مورد احداث این سد شد. کارشناسان این بانک بعد از هفت سال بررسی از لحاظ تأثیرات اجتماعی و زیست محیطی، بی‌ضرر بودن آنرا تأیید کردند.

در پی اعلام نظر بانک جهانی، تابستان امسال دولت تاجیکستان با یک شرکت ایتالیایی بنام سالینی ایمپرجیلو س. پ. ا. (salini impregilo spa) قرارداد احداث فاز دوم سد راغون را امضا کرد. قرار است سد و نیروگاه راغون طی 11 سال، ساخته شود. ارزش کل قرارداد ساخت سد و نیروگاه راغون سه میلیارد و 900 میلیون دلار است. مسئولین مربوطه اعلام کرده اند بر اساس برنامه فاز اول نیروگاه، آخر سال 2018 و فار دوم ماه آوریل سال 2019 به بهره‌برداری خواهد رسید.

ملاحظات:

- پیام رئیس جمهور تاجیکستان که در مراسم مذکور قرائت شد، به پنج زبان ازبکی، روسی، چینی و انگلیسی ترجمه و منتشر شده است.
- دولت تاجیکستان سد راغون را «حیات و ممت» می‌داند و سال 2010 برای شروع احداث آن از مردم و شرکتهای تجاری مبلغ 186 میلیون دلار جمع آوری کرد، ولی احداث راغون با مخالفت برخی از کشورهای آسیای مرکزی روبرو شد.
- تاجیکستان و قرقیزستان که رودخانه های بزرگ آسیای مرکزی ابتدا از آنها می گذرد به استفاده از منابع آب برای احداث نیروگاههای برقابی تاکید دارند این درحالیست که کشور های پایان آب شامل ازبکستان، قزاقستان و ترکمنستان چنین اقدامی را موجب از بین رفتن منابع آبی و اختلال در کشاورزی خود می دانند. کشورهای پایان آب همچنین معتقدند استفاده نامناسب کشورهای بالآب باعث خشک شدن دریاچه آرال و آسیب رسیدن به محیط زیست می شود.
- نیروگاه برقابی راغون از سلسله نیروگاههای رودخانه وخش است که در 110 کیلومتری شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان قرار دارد. نیروگاه راغون شامل شش چرخه تولید است که هر کدام از آنها 600 مگاوات قدرت دارند. سد راغون با طول تاج 335 متر، بلندترین سد زمینی (خاکی) در جهان به حساب می آید و با توان سه هزار و 600 مگاوات، بزرگترین نیروگاه برقابی در منطقه خواهد بود.
- دولت تاجیکستان می گوید، نیروگاه راغون در صورت بهره برداری کامل، سالانه بیش از 17 میلیارد کیلووات ساعت نیروی برق تولید می کند، که هم برای تاجیکستان و هم برای منطقه های بزرگ پاکستان و افغانستان کافی است.

برگزاری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی

با هماهنگی های بعمل آمده، یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و تاجیکستان در تاریخ 17-18 آبان 1395 در تهران برگزار گردید. در جریان اجلاس مذکور جناب آقای چیت چیان وزیر نیرو و مسئول ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی با آقای عثمان زاده وزیر انرژی و منابع آب تاجیکستان که در راس هیاتی از مسئولین این کشور، به تهران سفر کرده بود دیدار و گفتگو نمود.

ایشان در ابتدای اجلاس کمیسیون مشترک اظهار داشت ایران و تاجیکستان دارای مشترکات دینی، فرهنگی و تاریخی بسیاری هستند، اشتراکاتی که ماهیت ویژه ای به روابط دو کشور در منطقه بخشیده و زمینه های متعددی برای همکاری های دوجانبه فراهم کرده است.

وزیر نیرو گفت برگزاری منظم اجلاس کمیسیون مشترک و تداوم دیدارها، با تحکیم روابط سیاسی و فرهنگی، تاثیر مثبتی در رشد همکاری های اقتصادی، شناخت فرصت های کاری، زمینه های سرمایه گذاری، افزایش مراودات تجاری و رفع موانع و مشکلات موجود در مسیر همکاری ها بین دو کشور دوست و برادر خواهد داشت. باید از همه ظرفیت های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی برای گسترش همکاری ها بهره برد تا تراز تجاری دو کشور رشد مضاعف را تجربه کند.

ایشان افزود ایران برای توسعه مبادلات تجاری بین دو کشور آمادگی کامل داشته و تمایل دارد تا بیش از پیش در راستای ارتقای سطح همکاری ها تلاش کند. وزیر نیرو یکی از اهداف اجلاس حاضر را ایجاد تحرک و توسعه فزاینده در همکاری های بخش های خصوصی دو کشور و همچنین رفع موانع موجود از طریق تشکیل منظم و جدی شورای مشترک بازرگانان و اقدام جدی اتاق های بازرگانی دو کشور و ایجاد دیگر ساز و کارهای مناسب برای تحقق این هدف عنوان کرد. وی افزود از شرکت فراب، بانک توسعه صادرات، صندوق ضمانت صادرات و نمایندگان وزارت انرژی و شرکت برق تاجیک و وزارت اقتصاد تاجیکستان دعوت می شود با بهره گیری از فضای این اجلاس نسبت

به رفع مشکل بازپرداخت مطالبات ایران در پروژه سد و نیروگاه سنگ توده 2 و تمدید مدت قرارداد اقدام کرده و زمینه ایجاد فضایی امن و مطمئن را در همکاری های فنی و اقتصادی دو کشور فراهم کنند. ایشان تصریح کرد: توسعه همکاری های دو جانبه نیازمند زمینه سازی های لازم است و اگر شرکت های ایرانی از امنیت سرمایه گذاری در تاجیکستان مطمئن شوند به گسترش فعالیت ها در این کشور اقدام می کنند.

آقای عثمان علی عثمان زاده وزیر انرژی و ذخایر آبی تاجیکستان میزان واردات کشورش از ایران را از ابتدای سال 2016 تاکنون 55 میلیون دلار و صادرات به ایران را بیش از 19 میلیون دلار اعلام کرد. وی یادآور شد تاجیکستان در فصل تابستان مشکلی برای تامین برق خود ندارد، اما در فصل زمستان و با پایین رفتن سطح آب دریا و رودخانه ها، استحصال برق به سختی انجام می شود که در این زمینه نیازمند یاری شرکت های ایرانی هستیم.

ملاحظه:

- حجم مبادلات تجاری ایران و تاجیکستان در سال 2015 معادل 183 میلیون سیصد و هشتاد هزار دلار بوده است، که سهم صادرات ایران به تاجیکستان 124 میلیون 507 هزار دلار و واردات ایران از تاجیکستان 59 میلیون 873 هزار دلار، بوده است. در مجموع حجم مبادلات تجاری دو کشور نسبت به سال 2014 بمیزان 18.9 درصد کم شده است.

تهیه: حسین خاوری پور
رایزن اقتصادی - آبان 1395

باسمه تعالی

خبرنامه اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی ایران - دوشنبه

شماره هشتم سال 1395

فهرست: صفحه

- 2 - جذب 444 میلیون دلار سرمایه خارجی
- 2 - از سرگرفته شدن حرکت قطارها بین تاجیکستان و ازبکستان
- 3 - آمادگی بانک جهانی برای ارتقای همکاریها با تاجیکستان در بخش گردشگری
- 4 - از سرگیری پروازها میان تاجیکستان و ازبکستان
- 4 - آغاز رسمی ساخت سد راغون
- 7 - برگزاری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی

جذب 444 میلیون دلار سرمایه خارجی

وزارت دارایی تاجیکستان از تصمیم این کشور برای جذب 444 میلیون دلار سرمایه خارجی به منظور اجرای طرحهای انرژی، حمل و نقل، کشاورزی و آموزشی در این کشور خبر داد. به نقل از سایت وزارت دارایی تاجیکستان، این میزان سرمایه خارجی در سال 2017 با هماهنگی نهادهای مالی بین المللی به صورت بلاعوض جذب خواهد شد. هم اکنون 58 طرح با 167 میلیون دلار هزینه از محل کمکهای مالی خارجی در تاجیکستان در حال اجراست.

به گفته مقامات وزارت دارایی تاجیکستان، بانک جهانی، بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه آسیا، ایسکیم بانک چین، بانک توسعه و بازسازی اروپا و نهادهای مالی برخی از کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس از عمده ترین سرمایه گذاران خارجی در طرحهای زیربنایی این کشور هستند. اما در این میان، بیشترین سهم اعطای وام و اعتبارات مالی به تاجیکستان مربوط به ایسکیم بانک چین و بانک توسعه آسیاست.

وزیر دارایی تاجیکستان پیش از این نیز اعلام کرده بود که بدهی خارجی این کشور به بالاترین رقم یعنی دو میلیارد و 276 میلیون دلار رسیده که برابر با 35.9 درصد از تولید ناخالص ملی این کشور است.

ملاحظه:

- بدهی خارجی تاجیکستان در سال 2015، دو میلیون دلار بود که از این مقدار حدود یک میلیون دلار آن بدهی به کشور چین بوده است. این در حالی است که در سال 2014، تاجیکستان معادل دو میلیون صد هزار دلار بدهی خارجی داشته است.

سایت پارس تودی 29 آبان 95

از سر گرفته شدن حرکت قطارها بین تاجیکستان و ازبکستان

یک منبع روسی اعلام کرد حرکت قطارها در دو قطعه راه آهن بین دو کشور همسایه تاجیکستان و ازبکستان از سر گرفته می شود. سایت روسی زبان uzmetronom با درج مطلبی درباره روابط ازبکستان و تاجیکستان نوشت: طرف ازبکستان بر اساس حسن همجواری برنامه بازسازی قطعه تخریب شده راه آهن غلبه - اموزنگ بین این کشور و تاجیکستان را آغاز خواهد

کرد. این قطعه راه آهن در سال 2011 با تصمیم دولت اسلام کریماف رییس جمهور وقت ازبکستان و به منظور شدت بخشیدن به فشار بر تاجیکستان، تخریب شده بود. منبع یاد شده همچنین اعلام کرد احتمال دارد به زودی حرکت قطارهای باری از مسیری که مرکز ازبکستان را از طریق تاجیکستان به وادی فرغانه پیوند می دهد، از سر گرفته شود. این مسیر خط آهن نیز اواخر دوران ریاست جمهوری اسلام کریماف با تصمیم تاشکند بسته شده بود.

ملاحظه:

- تاجیکستان 950 کیلومتر خط راه آهن دارد که بخاطر تخریب دو خط راه آهن توسط ازبکستان عملاً 450 کیلومتر از این خط راه آهن بلااستفاده مانده است.

سایت پارس تودی آبان 95

آمادگی بانک جهانی برای ارتقای همکاریها با تاجیکستان در بخش گردشگری

به نقل از سایت کمیته جوانان، ورزش و گردشگری جمهوری تاجیکستان، صافیه ژوکاوا نماینده بانک جهانی در دیدار با رضا نظرزاده معاون کمیته مذکور گفت: این نهاد مالی بین المللی آماده ارتقای همکاریها با تاجیکستان در بخش گردشگری است.

رضا نظرزاده هم در این دیدار با اشاره به همکاری های خوب بانک جهانی با تاجیکستان، گسترش این همکاری ها را در بخشهای معرفی ظرفیت های گردشگری ، آماده سازی زیرساخت های مناسب و خدمات رسانی خواستار شد. دو طرف در این نشست ظرفیت های گردشگری تاجیکستان را نیز بررسی کردند.

طبق گزارش کمیته جوانان، ورزش و گردشگری تاجیکستان در شش ماه نخست امسال، 210 هزار گردشگر خارجی به تاجیکستان سفر کرده اند که سفر آنها 82 میلیون دلار برای اقتصاد این کشور درآمد داشته است.

این در حالی است که در مدت مشابه سال قبل، 147 هزار گردشگر خارجی برای آشنایی با جاذبه های دیدنی تاجیکستان به این کشور سفر کرده بودند.

ملاحظات:

- در سال 2015، بین هشت تا ده هزار ایرانی به تاجیکستان سفر کردند.

- مسئولین تاجیکی اعلام کرده اند که طبیعت گردی (اکوتوریسم)، کوه نوردی و دیگر شکل های گردشگری در کشورشان در حال رشد است.
- طبیعت کوهستانی تاجیکستان در جذب گردشگر خارجی از ظرفیت های زیادی برخوردار است، اما مشکل اصلی در این زمینه، کمبود زیرساختها و امکانات تفریحی و نبود پروازهای مستقیم با کشورهای اروپایی است.

سایت پارس تودی 29 آبان 95

از سرگیری پرواز ها میان تاجیکستان و ازبکستان

مقامات تاجیکستان اعلام داشته اند که در حال حاضر طرح توافق نامه پرواز ها میان تاجیکستان و هفت کشور دیگر را تهیه کردند، تا زمینه حقوقی برای پرواز با این کشور ها فراهم شود. آقای شیر علی گنجل زاده وزیر حمل نقل تاجیکستان روز 2 نوامبر سال جاری به خبرنگاران گفت یکی از این هفت کشور، ازبکستان کشور همسایه می باشد.

پرواز ها میان ازبکستان و تاجیکستان، از جمله در مسیر تاشکند - دوشنبه در سال 1992 در پی شروع جنگ شهروندی در تاجیکستان متوقف شده بودند.

ملاحظات:

- ازبکستان در سال 1999، در پی حمله مبارزان حرکت اسلامی این کشور به استان سورخندریا مرزهای خود با تاجیکستان را مین گذاری کرد.
 - در حال حاضر مردم تاجیکستان برای سفر به ازبکستان باید روادید بگیرند.
- خبرگزاری تاجیکستان تایمز مورخ 12 آبان 95

آغاز رسمی ساخت سد راغون

مجرای رودخانه وخش در هشتم آبان سالجاری طی مراسمی با حضور آقای رحمان رئیس جمهور تاجیکستان، مسئولین دولتی، نمایندگان مجالس و سفیران کشورهای خارجی، منحرف شد و با همین تغییر مسیر آب، احداث سد و نیروگاه برقابی راغون در تاجیکستان رسماً آغاز شد.

رئیس جمهور در این مراسم گفت مردم تاجیک در طول زمان های گذشته با همسایه های خود با

حسن تفاهم و در فضایی از صلح و دوستی و همکاری زندگی کرده اند و اکنون با مسئولیت تمام اعلام می‌کنم، که ما با ادامه این سنت نیک نیاکان، به همسایه‌های خود در تامین آب توجه خواهیم داشت. وی افزود با احداث این سد امکان آبیاری زمینهای کشاورزی برای کشورهای پایان آب نیز وجود دارد و مشکلی برای آنها ایجاد نمی‌کند.

کارشناسان تاجیکی معتقدند احداث سد راغون با هدف دستیابی این کشور به استقلال کامل انرژی، آغاز شده است. به گفته آنها این سد خدمت بزرگی در تامین زندگی اقتصادی نسلهای امروز و آینده این کشور خواهد بود. با بهره‌برداری از این نیروگاه امکان تاسیس دهها کارخانه کوچک و بزرگ صنعتی ایجاد می‌شود و هزاران فرصت شغلی نیز فراهم خواهد شد.

مسئولین تاجیکی اعلام کرده اند تشخیص کارشناسان بانک جهانی و دانشمندان و کارشناسان مشهور جهانی در مورد کارشناسی بودن این سد نیز موید کارشناسی و استاندارد بودن این سد می‌باشد. تاجیکستان برای اثبات آن که طرح نیروگاه راغون برای محیط زیست ضرر ندارد و برای کشورهای منطقه نیز منفعت دارد، در سال 2007 از بانک جهانی، خواستار بررسی و اظهار نظر علمی و بین‌المللی در مورد احداث این سد شد. کارشناسان این بانک بعد از هفت سال بررسی از لحاظ تأثیرات اجتماعی و زیست محیطی، بی‌ضرر بودن آنرا تأیید کردند.

در پی اعلام نظر بانک جهانی، تابستان امسال دولت تاجیکستان با یک شرکت ایتالیایی بنام سالینی ایمپرجیلو س. پ. ا. (salini impregilo spa) قرارداد احداث فاز دوم سد راغون را امضا کرد. قرار است سد و نیروگاه راغون طی 11 سال، ساخته شود. ارزش کل قرارداد ساخت سد و نیروگاه راغون سه میلیارد و 900 میلیون دلار است. مسئولین مربوطه اعلام کرده اند بر اساس برنامه فاز اول نیروگاه، آخر سال 2018 و فار دوم ماه آوریل سال 2019 به بهره‌برداری خواهد رسید.

ملاحظات:

- پیام رئیس جمهور تاجیکستان که در مراسم مذکور قرائت شد، به پنج زبان ازبکی، روسی، چینی و انگلیسی ترجمه و منتشر شده است.
- دولت تاجیکستان سد راغون را «حیات و ممت» می‌داند و سال 2010 برای شروع احداث آن از مردم و شرکتهای تجاری مبلغ 186 میلیون دلار جمع آوری کرد، ولی احداث راغون با مخالفت برخی از کشورهای آسیای مرکزی روبرو شد.
- تاجیکستان و قرقیزستان که رودخانه های بزرگ آسیای مرکزی ابتدا از آنها می گذرد به استفاده از منابع آب برای احداث نیروگاههای برقابی تاکید دارند این درحالیست که کشور های پایان آب شامل ازبکستان، قزاقستان و ترکمنستان چنین اقدامی را موجب از بین رفتن منابع آبی و اختلال در کشاورزی خود می دانند. کشورهای پایان آب همچنین معتقدند استفاده نامناسب کشورهای بالآب باعث خشک شدن دریاچه آرال و آسیب رسیدن به محیط زیست می شود.
- نیروگاه برقابی راغون از سلسله نیروگاههای رودخانه وخش است که در 110 کیلومتری شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان قرار دارد. نیروگاه راغون شامل شش چرخه تولید است که هر کدام از آنها 600 مگاوات قدرت دارند. سد راغون با طول تاج 335 متر، بلندترین سد زمینی (خاکی) در جهان به حساب می آید و با توان سه هزار و 600 مگاوات، بزرگترین نیروگاه برقابی در منطقه خواهد بود.
- دولت تاجیکستان می گوید، نیروگاه راغون در صورت بهره برداری کامل، سالانه بیش از 17 میلیارد کیلووات ساعت نیروی برق تولید می کند، که هم برای تاجیکستان و هم برای منطقه های بزرگ پاکستان و افغانستان کافی است.

برگزاری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی

با هماهنگی های بعمل آمده، یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و تاجیکستان در تاریخ 17-18 آبان 1395 در تهران برگزار گردید. در جریان اجلاس مذکور جناب آقای چیت چیان وزیر نیرو و مسئول ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی با آقای عثمان زاده وزیر انرژی و منابع آب تاجیکستان که در راس هیاتی از مسئولین این کشور، به تهران سفر کرده بود دیدار و گفتگو نمود.

ایشان در ابتدای اجلاس کمیسیون مشترک اظهار داشت ایران و تاجیکستان دارای مشترکات دینی، فرهنگی و تاریخی بسیاری هستند، اشتراکاتی که ماهیت ویژه ای به روابط دو کشور در منطقه بخشیده و زمینه های متعددی برای همکاری های دوجانبه فراهم کرده است.

وزیر نیرو گفت برگزاری منظم اجلاس کمیسیون مشترک و تداوم دیدارها، با تحکیم روابط سیاسی و فرهنگی، تاثیر مثبتی در رشد همکاری های اقتصادی، شناخت فرصت های کاری، زمینه های سرمایه گذاری، افزایش مراودات تجاری و رفع موانع و مشکلات موجود در مسیر همکاری ها بین دو کشور دوست و برادر خواهد داشت. باید از همه ظرفیت های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی برای گسترش همکاری ها بهره برد تا تراز تجاری دو کشور رشد مضاعف را تجربه کند.

ایشان افزود ایران برای توسعه مبادلات تجاری بین دو کشور آمادگی کامل داشته و تمایل دارد تا بیش از پیش در راستای ارتقای سطح همکاری ها تلاش کند. وزیر نیرو یکی از اهداف اجلاس حاضر را ایجاد تحرک و توسعه فزاینده در همکاری های بخش های خصوصی دو کشور و همچنین رفع موانع موجود از طریق تشکیل منظم و جدی شورای مشترک بازرگانان و اقدام جدی اتاق های بازرگانی دو کشور و ایجاد دیگر ساز و کارهای مناسب برای تحقق این هدف عنوان کرد. وی افزود از شرکت فراب، بانک توسعه صادرات، صندوق ضمانت صادرات و نمایندگان وزارت انرژی و شرکت برق تاجیک و وزارت اقتصاد تاجیکستان دعوت می شود با بهره گیری از فضای این اجلاس نسبت

به رفع مشکل بازپرداخت مطالبات ایران در پروژه سد و نیروگاه سنگ توده 2 و تمدید مدت قرارداد اقدام کرده و زمینه ایجاد فضایی امن و مطمئن را در همکاری های فنی و اقتصادی دو کشور فراهم کنند. ایشان تصریح کرد: توسعه همکاری های دو جانبه نیازمند زمینه سازی های لازم است و اگر شرکت های ایرانی از امنیت سرمایه گذاری در تاجیکستان مطمئن شوند به گسترش فعالیت ها در این کشور اقدام می کنند.

آقای عثمان علی عثمان زاده وزیر انرژی و ذخایر آبی تاجیکستان میزان واردات کشورش از ایران را از ابتدای سال 2016 تاکنون 55 میلیون دلار و صادرات به ایران را بیش از 19 میلیون دلار اعلام کرد. وی یادآور شد تاجیکستان در فصل تابستان مشکلی برای تامین برق خود ندارد، اما در فصل زمستان و با پایین رفتن سطح آب دریا و رودخانه ها، استحصال برق به سختی انجام می شود که در این زمینه نیازمند یاری شرکت های ایرانی هستیم.

ملاحظه:

- حجم مبادلات تجاری ایران و تاجیکستان در سال 2015 معادل 183 میلیون سیصد و هشتاد هزار دلار بوده است، که سهم صادرات ایران به تاجیکستان 124 میلیون 507 هزار دلار و واردات ایران از تاجیکستان 59 میلیون 873 هزار دلار، بوده است. در مجموع حجم مبادلات تجاری دو کشور نسبت به سال 2014 بمیزان 18.9 درصد کم شده است.

تهیه: حسین خاوری پور
رایزن اقتصادی - آبان 1395